

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-480

18.6.2019

If Skadeforsikring NUF

Næringsliv

Brudd på sikkerhetsforskrift om overspenningsvern – årsakssammenheng?

Sikrede er et karosseriverksted. I slutten av august 2015 ble sikredes lakkeringsanlegg skadet ved lynnedslag. Det var ikke installert overspenningsvern hvilket det var krav om i sikkerhetsforskrift. Selskapet avkortet på dette grunnlag erstatningen med 30 % (kr 18 851). Sikrede har innhentet en uttalelse fra elektriker som sa at "et finvern i installasjonen vil sannsynligvis ikke hatt noen virkning", og anførte på dette grunnlag at det ikke var årsakssammenheng mellom skaden og brudd på sikkerhetsforskriften. Selskapet mente årsakssammenheng var dokumentert ved takst hvor det ble konkludert med at "E.-takst AS finner skadeårsak som elektrisk fenomenskade. Utstyret var ikke korrekt sikret med overspenningsvern i 230 V forsyning for styringsenheten som både ble skadet og som dermed også forårsaket skade på varme og ventilasjon". Nemnda kom til at selskapet kunne avkorte erstatningen med 30 % som følge av brudd på sikkerhetsforskriften.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: avkortning kr 18 851

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade ved lynnedslag og spørsmål om selskapet kan avkorte for brudd på sikkerhetsforskrift, jf. fal. § 4-8.

Sikrede har forsikring med følgende sikkerhetsforskrift i vilkårenes pkt. 8.4:

Sikring mot elektrisk fenomenskade

Elektronisk utstyr skal på signal-, tele- og på 230V – 400V-siden være beskyttet mot overspenning, netbstøy, samt mot variasjon/brudd i nettspenningen.

På 230V-400V-siden skal det være installert grovvern i nærliggende sikringstavle for utstyret og ekstern finvern (pluggbart vern) ved den enkelte utstyrsenhet. På signa- og telesiden skal det være installert vern på tele- og signalkabler ved den enkelte utstyrsenhet.

Stormaskiner, sentraler og servere inklusive enhet for sikkerhetskopiering skal i tillegg sikrede med avbruddsfri strømforsyning (UPS) med tilstrekkelig batterikapasitet til kontrollert nedkopling. Nedkopling av slikt utstyr skal foregå automatisk. UPS påbegynt installert etter 1.6.20016 skal være av online type. Jording skal utføres etter leverandørens anvisning og i samsvar med retningslinjer gitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Sikredes lakkeringsanlegg ble skadet ved lynnedslag i august 2015. Skaden ble meldt til selskapet 7.9.15. Selskapet har opplyst at det ikke hørte mer fra sikrede etter at skaden var meldt, og at saken derfor ble avsluttet i mai 2016. Sikrede opplyser at det ble purret på selskapet gjentatte ganger.

I 2017 ble saken gjenåpnet hos selskapet, og takstmann ble rekvirert. I taksten fra E.-takst AS fremgikk det om skadeårsak:

Overspenninger på spenningsnettet har mest sannsynlig forårsaket skade på den elektroniske styringen til lakkeringsanlegget.

(...)

E.-Takst AS finner transiente spenninger, enten via nett eller induksjon som mest sannsynlig skadeårsak.

Videre fremgikk det av rapporten at:

Utstyret som feilet, ble skadet var ikke sikret med overspenningsvern slik forsikringsvilkåret tilsier. Ref. sikkerhetsforskriften 8.4.

På bakgrunn av rapporten tilskrev selskapet sikrede 10.2.17 og gjorde gjeldende at erstatningen kunne avkortes 30 % (kr 18 851) som følge av brudd på sikkerhetsforskrift om overspenningsvern. I brevet var det vist til fal. § 4-8, og det fremgikk at:

Avkortningens størrelse

Når vi skal vurdere avkortningens størrelse legger vi vekt på årsakssammenhengen mellom skaden og brudd på sikkerhetsforskriften, skadeomfanget, skyldgraden og andre aktuelle forhold.

Grunnlag og beslutning

Vi har her lagt til grunn at Utstyret som feilet, ble skadet var ikke sikret med overspenningsvern slik forsikringsvilkåret tilsier.

I dette tilfellet mener vi at forholdene som førte til skaden er av en slik karakter at avkortningen blir på 30% slik at vi ikke vil utbetale (full?) erstatning for skaden.

Sikrede innhentet etter dette en uttalelse fra K. Elektro AS som var på anlegget etter nedslaget. Av uttalelsen datert 7.7.17 fremgikk det at:

Lynnedslaget har etter all sannsynlighet kommet inn via spiro røret fra toppen av boksen og fulgt denne ned i lakkboksen. (...)

Overspenningen har ikke gjort skade på annet utstyr i sikringsskapet hvor kursene til lakkboksen kommer fra eller på annet elektronisk utstyr som står i naborommet, noe som tilsier at overspenninga har jevnet seg ut i lakkboksen, og et finvern i installasjonen vil sannsynligvis ikke hatt noen virkning med direkte nedslag i boksen.

Samtidig sendte sikrede klage til sekretariatet for Finansklagenemnda. Sikrede anførte at det ikke var grunnlag for avkortning da overspenningsvernet sannsynligvis ikke ville hatt virkning med direkte nedslag i lakkboksen.

Sekretariatet etterspurte selskapets vurdering av årsakssammenheng mellom brudd på sikkerhetsforskrift og skaden på lakkeringsanlegget. Selskapet mente årsakssammenhengen fremgikk av konklusjonen i E.-takst AS sin rapport:

E.-takst AS finner skadeårsak som elektrisk fenomenskade. Utstyret var ikke korrekt sikret med overspenningsvern i 230 V forsyning for styringsenheten som både ble skadet og som dermed også forårsaket skade på varme og ventilasjon.

Sikrede krever dekning for skade på lakkeringsanlegget og avviser at det er grunnlag for avkortning (kr 62 838 med fradrag for egenandel) fordi det ikke er dokumentert årsakssammenheng mellom skaden og brudd på sikkerhetsforskriften. I tillegg krever sikrede dekning for sine advokatkostnader.

Selskapet anfører at det er grunnlag for avkortning pga. brudd på sikkerhetsforskrift om overspenningsvern, jf. fal. § 4-8 og viser til konklusjonen i rapporten fra i E.-takst AS om at det er årsakssammenheng mellom manglende overspenningsvern på 230 V-sidene av installasjonen og skadehendelsen. Selskapet mener 30 % avkortning er passende.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avkorte i erstatningen for brudd på sikkerhetsforskrift.

Nemnda forstår saken slik at partene er enige om at det foreligger brudd på sikkerhetsforskrift om overspenningsvern, og også at sikrede er mer enn lite å laste, jf. fal. § 4-8. Spørsmålet er om det foreligger årsakssammenheng mellom bruddet og skaden, jf. § 4-8 2. pkt. Sikrede har bevisbyrden for manglende årsakssammenheng. Det er fremlagt to takster.

I taksten fra E.-takst AS heter det som følger:

Overspenninger på spenningsnettet har mest sannsynlig forårsaket skade på den elektroniske styringen til lakkeringsanlegget.

(...)

E.-Takst AS finner transiente spenninger, enten via nett eller induksjon som mest sannsynlig skadeårsak.

I uttalelse fra K. Elektro AS som var på anlegget etter nedslaget heter det:

Lynnedslaget har etter all sannsynlighet kommet inn via spiro røret fra toppen av boksen og fulgt denne ned i lakkboksen. (...)

Overspenningen har ikke gjort skade på annet utstyr i sikringsskapet hvor kursene til lakkboksen kommer fra eller på annet elektronisk utstyr som står i naborommet, noe som tilsier at overspenninga har jevnet seg ut i lakkboksen, og et finvern i installasjonen vil sannsynligvis ikke hatt noen virkning med direkte nedslag i boksen.

Nemnda har ikke grunnlag for å si hvilken takst som er korrekt, men peker på at E.-takst AS bruker formuleringen "mest sannsynlig" om årsakssammenhengen mellom brudd og skade, mens uttalelsen fra K. Elektro AS først peker på et sannsynlig skadeforløp og deretter sier at med dette skadeforløpet ville "finvern i installasjonen" "sannsynligvis ikke hatt noen virkning". Nemnda forstår dette slik at rapporten fra K. Elektro AS er noe mer usikker mht. spørsmålet om årsakssammenheng enn rapporten fra E.-takst AS. Nemnda kan derfor ikke se at rapporten fra K. Elektro AS er tilstrekkelig til å dokumentere at rapporten fra E.-takst AS er gal. Siden sikrede har bevisbyrden, må nemnda derfor legge til grunn at det er årsakssammenheng.

Nemnda har ingen innsigelser til avkortningsprosenten.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Roy Johansen (selskapsrepresentant), Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).